

Iso Hangasneva, Pyhäntä + Kärsämäki + Siikalatva

YKJ: 7100 N, 3461 E, 139 m mpy

(28.9.2010)

Kolmen kunnan alueella oleva, Siikajoen ja Pyhäjoen välisellä vedenjakajalla oleva Iso Hangasneva on lähes luonnontilaiseen verrattava (2½/5) kookas vaihtumissuo. Suo on melko laajalti reuna-aloiltaan ojitettu, mutta johtuen ojien olemattomasta kaltevuudesta ja suon karuudesta jää niiden kuivatusvaikutus varsinkin ojittamattomalle alalle (290 ha) vajaaksi tai olemattomaksi. Suon lounaisimmassa kulmassa on tuore perkaus- ja täydennysojitusalue. Luonnontilaa vähentävät massiiviset kaivannot suon eteläosassa ja keskellä olevan lammen rannassa.

Iso Hangasneva ei ole eriytynyt selkeiksi hydromorfologisiksi alueiksi tai lohkoiksi. Suota luonnehtivat laajat karut tai äärikarut lyhytkortiset alat, jotka monin paikoin ovat alavälipintaisia ns. Balticum-nevoja. Toisiin luontotyyppiryhmiin niin ikään vähittäisesti rajautuvat keidasrämeksi asti kehittyneet alat ovat puuttomia, ja niillä saattaa tavata – ainakin reunaosilla – harvakseltaan steriilejä minerotrofian indikaattoreita; keidastuminen lienee siten verraten nuorta. Melko kookkaat rimpipintaiset alat ovat karuja tai äärikaruja, hyvin usein trofia on niiden rajamailla. Mesotrofian rajoille yltäviä aloja on suon eteläosassa vesilintujen pesimäpaikoiksi rakennettujen kaivantojen vaikutuspiirissä.

Suon keskellä sen lakiosassa on kahden hehtaarin kokoinen humusvetinen lampi, jonka rantakasvillisuus on lähellä äärikarua.

Iso Hangasnevan luontotyyppiävalikoima on verraten niukka. Niistä viisi lukeutuu erilaisiin suojele-, vastuu- tai uhanalaiskategorioihin. Mikään suon luontotyypeistä ei kuitenkaan ole valtakunnallisesti uhanalainen. Kaksi kasvilajeista kuuluu kansainvälisiin vastuulajeihin.

Suon pesimälinnustoa ei ole kartoitettu. Syyskuun lopulla saattoi varmistaa vain direktiivilaji joutsenen pesivän suolla. Epäilemättä ns. sorsakaivantojen kentästä on suon laji- ja yksilörikkain alue.

Iso Hangassuon läheisyydessä, noin kahdenkymmenen kilometrin säteellä on useita turvetuotantosoita ja lupaprosessissa olevia kohteita selkeän keskittymän ollessa Iso Hangassuon luoteispuolella. Suojeltuja soita vastaavalla alueella on muutama. Suoymdistymänä Iso Hangassuota voi perustella jätettäväksi turvetuotannon ulkopuolelle sen ojittamattoman lakeuden luonnontilalla ja esimerkkinä vaihtumissuosta. Perusteina ovat myös suon nykyiset käyttömuodot: metsästyks, marjastus ja retkeily.